

ភ្លើប៉តិសសនា ពីរវគ្គ



លោកស្រី ភីអុ

ភ្នំបុត្រសម
ពីរវេជ្ជការ

លោក សារិន សាស្ត្រ



ปฏิบัติธรรม เพื่อ桔ไร

เขมรังสี ภิกขุ



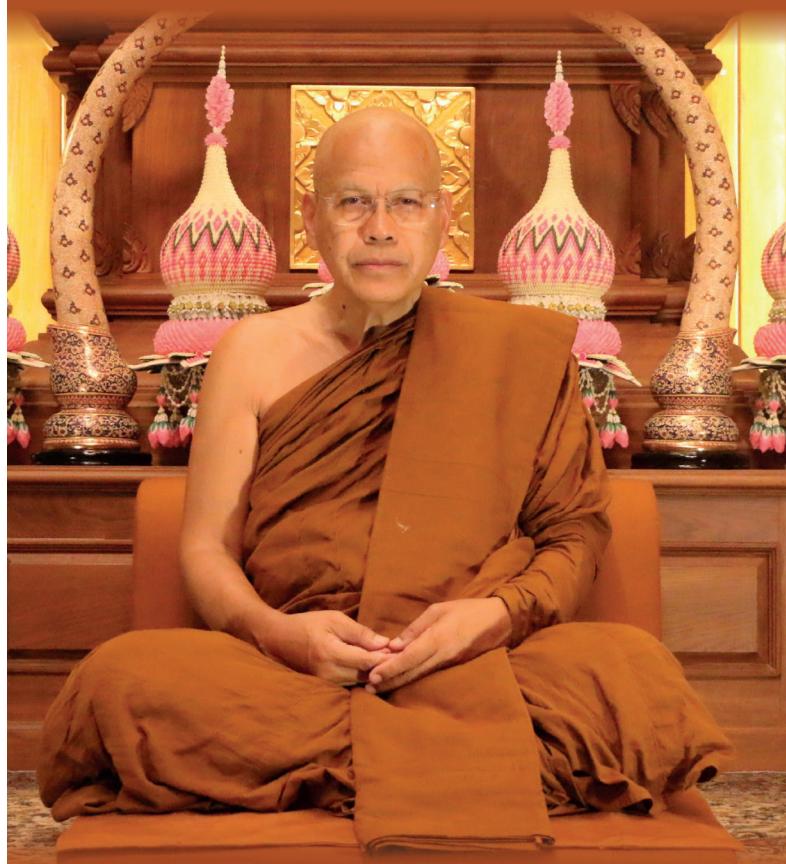
Pdf file Book

พิมพ์ครั้งที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๗ จำนวน ๑๒,๐๐๐ เล่ม
(วัดเมืองคน) จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม
ชมรมกัลยานธรรม จำนวน ๒,๐๐๐ เล่ม)

จัดพิมพ์เป็นธรรมทานโดย
วัดเมืองคน ตำบลหันตรา อำเภอพระนครศรีอยุธยา
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๑๓๐๐๐
โทรศัพท์ : ๐๘๒-๒๓๓-๘๘๕๕, ๐๘๒-๒๓๓-๓๘๘๘
www.watmaheyong.or.th/

ออกแบบ / จัดทำรูปเล่ม / พิสูจน์อักษร
คณศิษย์ชุมธรรมกัลยานธรรม
หนังสือเดียวฉบับที่ ๔๓๔

พิมพ์โดย
บริษัทขุ่นทองอุดสาหกรรมและการพิมพ์ จำกัด
โทร. ๐-๒๘๘๕๕-๗๘๗๐-๓



ทุกเชิญตักว่าต้องเดินไปสู่แนวทาง
ของความบริสุทธิ์หลุดพ้น
จึงจะดับทุกข์ให้ตนเง่งได้
ไม่ เช่นนั้น ก็จะต้องเวียนวนว่าย
เกิด แก่ เจ็บ ตาย
เสวยวิบากกรรม ออยู่อย่างนี้





นะมัตถุ راتตนัตตะยสสะ ขอนอบน้อมแด่
พระรัตนตรัย ขอความพำสุขความเจริญในธรรม
จะมีแก่ญาติสัมมาปฏิบัติธรรมทั้งหลาย

การปฏิบัติธรรมก็เพื่อที่จะได้รู้เห็นตามความ
เป็นจริง เพื่อจะได้ลักษณะยึดถือยึดมั่นในขันธ์ ๕
ที่ประกอบมาเป็นสังขาร ร่างกาย จิตใจ ซึ่งโดย
ปุณฑรผู้ไม่ได้สัตตบก็จะมีความเห็นผิด ยึดผิด
ยึดว่ารูปเป็นของเรา เราเป็นรูป รูปเป็นตัวตนของเรา
หรือว่าร่างกายนี้ สวีระร่างกายนี้ เป็นส่วนของ
รูปขันธ์ ปุณฑร ก็จะยึดว่า กายนี้คือเรา กายนี้

คือของเรา ภายนี้อยู่ในเรา มีเรามาอยู่ในร่างกาย
จริงไหม รู้สึกอย่างนี้นี่ไหม เวทนาเกิดขึ้น ก็ยึดว่า
เป็นตัวตน สุขเวทนา รู้สึกสบาย ก็ยึดว่าเป็นตัวเรา
ทุกเวทนา ไม่สบาย ก็ยึดว่าเป็นตัวเรา ทุกข์-
สุขเวทนา ไม่สุข ไม่ทุกข์ เฉยๆ ก็ยึดว่าเป็นตัวเรา

ในความเป็นจริงก็เป็นเพียงเวทนา เป็นเวทนา-
ขันธ์ เป็นธรรมชาติอย่างหนึ่ง มีความเปลี่ยนแปลง
เกิด ดับ บังคับไม่ได้ ไม่ใช่ตัวตน เพราะไม่มี
ญาณปัญญา ก็ไปยึดเป็นตัวเราของเรา มันก็เลย
ทุกข์ มีความทุกข์เกิดขึ้น สัญญาความจำได้หมายรู้
ก็ยึดว่าเป็นของเรา เป็นเรา เป็นตัวตนของเรา สังขาร
สิ่งที่ปรุงแต่งในจิตใจ ความรัก ความชังก์ถูกยึดเป็น
ตัวเราของเรา ยึดวิญญาณเป็นตัวตนวิญญาณ
เป็นตัวเรา ของเราโดยเฉพาะวิญญาณที่จะถูกยึด
ถือยึดมั่นไว้มาก

บางท่านอาจจะรู้สึกว่า กายนี้ไม่ใช่เรา เกิด
แก่ เจ็บ ตาย ไม่ใช่ตัวเรา แต่มันมีเรา คือจิตใจ
นั้นคือเรา เป็นของเที่ยง ตายแล้วนั้นคือตัวเรา
ออกจากร่าง ล่องลอยไปหาที่เกิดใหม่ จะเป็นความ
เห็นผิด ยังเป็นของเที่ยง เรียกว่าเป็น สัสสติภูวะ^๑
ในความเป็นจริงแล้ว วิญญาณไม่เที่ยง ขณะที่
มีชีวิตอยู่ก็ยังเกิดตาย เกิดตาย อยู่ตลอดเวลา
แต่มันมีการสืบต่อ ตาย ดับไปแล้ว มันเกิดใหม่ ที่
สุดแล้วก็ตาย แล้วก็เกิด เรียกว่าเกิดดับ เกิดตาย
เมื่อไม่มีญาณรู้เห็น มันก็จะรู้สึกว่าเป็นตัวตน เป็น
ตัวเรา เห็นวิญญาณ ได้ยินก็เป็นวิญญาณ รู้ก็ลืม
รู้ส รู้สึกสัมผัสทางกาย นี้คือวิญญาณ

คิดนึก รู้เรื่องรู้ราว รู้สึกใหม่ว่า เป็นตัวเรา
ของเรา ถ้าไม่มีปัจจนาญาณเกิดขึ้น ก็จะรู้สึก

เป็นเรา พระพุทธเจ้าทรงอุปมา วิญญาณ
เหมือนนักมายากล มืออาชีพ หลอกตาคนดู
จับไม่ได้ไล่ไม่ทัน เขาทำเหมือนเป็นผู้วิเศษ เส
กเป็นนก เป็นอะไรต่างๆ เอาคนแยกร่าง ไม่ได้
ทำได้จริง แต่ว่าเป็นการหลอก อาศัยที่สายตาเรา
จับไม่ทัน บังตา วิญญาณก็เหมือนกัน หลอกให้
รู้สึกว่า เป็นตัวตนจริงๆ เป็นตัวเราจริงๆ ก็เลยเกิด
ความโลภ โกรธ หลง เป็นทุกข์ เพราะว่ามันมี
ตัวตนไปรับ เวลาเข้าด้วยมา มันโดนเราใช้ใหม่
ด้วย “เรา” ก็ทุกข์

ดังนั้น จึงต้องมาปฏิบัติ กำหนดให้จดสภาระ
ของรูป ของเวทนา สัญญา สังหาร วิญญาณ ซึ่ง
เมื่อฝึกจนมีสติตั้งมั่น ปัญญาจะเข้าไปจับรับรู้
ความจริง เขาเกิดดับ เขาเปลี่ยนแปลง สิ่งใด

ไม่เที่ยง สิ่งนั้นก็เป็นทุกข์ สิ่งใดเป็นทุกข์ สิ่งนั้นก็เป็นอนัตตา ฉะนั้น การปฏิบัติก็จะกำหนดอยู่ที่ ขันธ์ ๕ นี้ คือ รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ให้มั่นจดสภาวะ มั่นไม่ต้องไปคิดนึกอะไร เราคิดนึก มั่นก็จะไปจากของจริง เป็นเรื่อง เป็นราว เป็นความหมาย เป็นสมมติ ของจริงที่เกิดดับอยู่ ก็จะไม่เห็น

ในสมัยพุทธกาล พระภิกษุรูปหนึ่ง มีศรัทธาเลื่อมใสในพระพุทธเจ้ามาก ซึ่ว่า พระวักกลิพกอยู่ที่โรงช่างหม้อ ท่านก็ปรารถนาที่จะได้พบพระพุทธเจ้า ไปไม่ไหว ก็เรียกพระอุปถัมภารามา เพื่อขอให้ท่านช่วยไปเฝ้าพระสัมมาสัมพุทธเจ้า กราบแล้วก็กราบทูลว่า ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้า พระวักกลิ ฝากราบมาแทนบุคคลบาท ของพระ

ผู้มีพระภาคเจ้าด้วยศีรเกล้า ขณะนี้ พระวักกลิ อพาร เป็นไข้ ไม่สบายหนัก ปรารถนาที่จะได้ พบพุทธเจ้า ขอพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงอาศัยความอนุเคราะห์ ได้โปรดเสด็จไปเยี่ยมพระวักกลิถึงที่อยู่ เถิดพระเจ้าข้า

พระพุทธเจ้าก็ทรงรับโดยดุษณีภาพ ก็คือ นิ่งๆ พอดีช่วงเวลา พระองค์ก็ทรงอันตรวาสก ባተራและจีวร จะเห็นว่าพระผู้มีพระภาคเจ้าทรง มีพระมหากรุณาธิคุณ ก็เสด็จไปเยี่ยม พระวักกลิ ก็ได้เห็นพระพุทธเจ้าเสด็จมาแต่ไกล ก็พยายามจะลุกลงจากเตียง พระพุทธเจ้าก็ตรัสว่า วักกลิ เรื่องไม่ต้องลุกลงจากเตียงหรอก เราจะนั่งบนอาสนะที่ปูลาดนั้นไว้เอง ก็ด้วยความเคารพ พระพุทธเจ้า จะลงจากเตียง พระพุทธเจ้าก็ทรง

มีพระกรุณา ก็รู้ว่าคนป่วยจะลำบาก ตรัสบอกว่า
ເຮືອໄນ່ຕ້ອງລົງມາ ເດືອຍເຮົາຈະນັ່ງບົນອາສະະທີ່ປູ້
ລາດນັ້ນໄວ້ເວັ້ງ

จากนั้น พระพุทธเจ้าก็ถามพระวักกลิว่า
ดูก่อน วักกลิ เຮອສບາຍອູ່ຫຼືອ ກີ່ເປັນຄຳທັກເປັນ
ຮຽມດາ ທີ່ຈິງພຣະພຸທຣເຈົ້າກີ່ຮູ້ວ່າ ເຂົາໄມ່ສບາຍ
ເຮາເຈອໜ້າກັນກີ່ທັກທາຍ ສບາຍດີຫຼືອ ເຮອສບາຍດີ
ອູ່ຫຼືອ ພອເປັນອູ່ໄດ້ຫຼືອ ຖຸກເວທນາໄມ່ກຳເຮັບ
ທຸກເວທນາບຣາທາ ອາກາຣບຣາປຣາກູ່ ອາກາຣ
ກຳເຮັບໄມ່ປຣາກູ່ຫຼືອ ພຣະວັກກລິກຣາບຖຸລວ່າ ຂ້າ-
ພຣະອົງຄີໄມ່ສບາຍ ຈະເປັນອູ່ໄມ່ໄດ້ ຖຸກເວທນາ
ປຣາກູ່ ໄນທຸເລາລົງເລຍ ມີແຕ່ຫັກຂຶ້ນ ອາກາຣຖຸເລາ
ໄມ່ປຣາກູ່ ອາກາຣກຳເຮັບປຣາກູ່ພຣະພຸທຣເຈົ້າຂ້າ

ແລ້ວພຣະພຸທຣເຈົ້າຕັ້ງສ່ວ່າ ວັກກລິ ເຮອໄມ່ຮໍາຄາລູ
ໄມ່ກຣະວັກກຣະວາຍອະໄຣບ້າງຫຼືອ ກີ່ຫຼຸດຕອບວ່າ
ຄວາມຈິງແລ້ວ ຂ້າພຣະອົງຄີຮໍາຄາລູ ກຣະວັກກຣະວາຍ
ພຣະພຸທຣເຈົ້າຂ້າ ວັກກລິ ເຮອຕີເຕີຍນັ້ວອງດ້ວຍສີລ
ໄດ້ຫຼືອ ເຮອຈະຕີເຕີອນຕົນເອງດ້ວຍສີລໄດ້ຫຼືອ
ໝາຍຄຶງວ່າ ມີສີລົມີ້ຂໍອະໄຣບກພ່ອງເຮືອງສີລົມົວເອງ
ບ້າງໄໝ່ ຂ້າພຣະອົງຄີຕີເຕີຍນັ້ວອງດ້ວຍສີລໄມ່ໄດ້
ໄມ່ມີພຣະເຈົ້າຂ້າ ກີ່ໄມ່ໄດ້ຜິດສີລ ຮັກຊາສີລມາດີ
ກີ່ໃນເມື່ອເຮອເອງຕີເຕີຍນັ້ວອງໂດຍສີລໄມ່ໄດ້ ເຮອ
ຈະຮໍາຄາລູ ກຣະວັກກຣະວາຍໄປທໍາໄມ່ ພຣະວັກກລິກິ່ຫຼຸ
ວ່າ ຂ້າພຣະອົງຄີປຣາຄານທີ່ຈະໄດ້ຝ່າພຣະພຸທຣເຈົ້າ
ມາຕັ້ງນານແລ້ວ ແຕ່ຮ່າງກາຍກີ່ໄມ່ມີກຳລັງທີ່ຈະໄປຝ່າພ
ຮະຜູມີພຣະກາຄເຈົ້າໄດ້ພຣະເຈົ້າຂ້າ ດືອຈີທ່ານອຍກ
ຈະໄດ້ເຫັນ ໄດ້ຝ່າພຣະພຸທຣເຈົ້າ ຮ່າງກາຍມັນໄມ່ອໍານວຍ
ກັງວລໄຈເຮືອງນີ້

พระพุทธเจ้าจึงตรัสว่า วักกลิ จะมีประโยชน์
อันใดกับร่างกายอันเปื่อยเน่าที่เห็นอยู่นี้เล่า ผู้ใด
เห็นธรรมซึ่ว่าได้เห็นเรา ผู้ใดเห็นเราได้ซึ่ว่า
เห็นธรรม ความจริงแล้วผู้เห็นธรรม ซึ่ว่าเห็นเรา
ผู้เห็นเรา ซึ่ว่าเห็นธรรม วักกลิ เธอจะสำคัญ
ความข้อนี้ว่าอย่างไร รูปเที่ยงหรือไม่เที่ยง ไม่เที่ยง
พระพุทธเจ้าข้า ก็สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นสุขหรือ^๑
เป็นทุกข์เล่า เป็นทุกข์พระพุทธเจ้าข้า ก็สิ่งใด^๒
ไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นทุกข์ มีความแปรผันเป็นธรรมดा
ควรหรือว่าเธอจะยึดถือ ว่าตนเป็นของเรานั่นคือ^๓
ตัวเรา นั่นคือตัวตนของเรา ข้อนั้นไม่ควรเลย
พระเจ้าข้า

พระพุทธเจ้าตรัสตามกลับเพื่อจะให้พิจารณา
รูป ก็คือ สิ่งที่ประกอบเป็นสรีระร่างกาย ให้

พิจารณาว่า เที่ยงหรือไม่เที่ยง สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้น^๔
เป็นสุขหรือเป็นทุกข์ สิ่งใดไม่เที่ยง เป็นทุกข์ มี^๕
ความแปรผันเป็นธรรมดा ควรหรือจะยึดถือ ว่าตน^๖
เป็นของเรานั่นคือตัวเรา นั่นคือตัวตนของเรา

พระพุทธเจ้าก็จะตรัสตามไปทีละข้อ ตาม
เรื่องรูป ตามเรื่องเวลา เวลาเที่ยงหรือไม่เที่ยง
อาการที่เสวยอารมณ์ เวลาสุขบ้างทุกข์บ้าง
เฉยๆ บ้าง ความสุขมันก็ไม่ได้ตั้งอยู่ สิ่งใดไม่เที่ยง
สิ่งนั้นเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ ก็เป็นทุกข์ เวลา
ก็ไม่เที่ยง สิ่งใดไม่เที่ยงสิ่งนั้นก็เป็นทุกข์ สิ่งใด^๗
เป็นทุกข์ มีความแปรผันเป็นธรรมดा ควรหรือ^๘
ที่เธอจะยึดถือว่าตนเป็นของเรานั่นเป็นตัวเรา^๙
นั่นเป็นตัวตนของเรา ข้อนั้นไม่ควรเลยพระพุทธ-^{๑๐}
เจ้าข้า อาศัยการกำหนดครู่ พังแล้วกำหนดครู่

ดูไป หยังลงไป ยิ่งไม่สบาย มีทุกข์เวทนา ปวด
เจ็บ ให้กำหนดรู้

ฉะนั้นเวลามันปวด มันเจ็บ มันก็จะเป็น
กรรมฐาน ให้ได้กำหนดรู้ ให้ได้พิจารณา ได้เห็น
ความจริง ไม่ใช่เราไปมุ่งอยู่กับจะตับเวทนา
ท่าเดียว ดูชิว่ามันเที่ยง ไม่เที่ยง สิ่งใดไม่เที่ยง
สิ่งนั้นเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ ทุกข์ในที่นี้หมายถึง
ทนอยู่ไม่ได้ ต้องอยู่ไม่ได้ มันมีการแตกตับ ส่วน
ไม่สบายก็เป็นทุกข์เวทนา มีความบีบคั้นในตัว
สิ่งใดไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นทุกข์ มีความแปรผันเป็น
ธรรมชาติ ควรหรือที่เรอจะยึดถือว่าตนเป็นของเรานั้นคือตัวเรา นั่นคือตัวตนของเรา ข้อนั้นไม่ควร
พระพุทธเจ้าข้า พระวักกลิกขุลตอบไป

พระพุทธเจ้าก็ตรัสตามต่อ สัญญาเที่ยง
หรือไม่เที่ยง สัญญา ก็หมายถึงความจำได้หมายรู้
ที่พระพุทธเจ้าอุปมาเหมือนพยับแಡด หน้าร้อน^๑
แಡร้อนจัด มองไกลๆ ดูเหมือนเป็นยับยับ เป็นตัว
เข้าไปไกลๆ ก็ว่างเปล่า สัญญานี้ก็เหมือนกัน
ดูเหมือนเป็นตัวเรา เราเป็นคนจำได้ เราจำได้
หมายรู้ จำรูป จำเสียง จำซื่อ จำเรื่องราว มัน
เที่ยงใหม

เรื่องธรรมะควรจำหรือควรลืม พึงธรรมะ
ธรรมะควรจะจดจำ แต่มั่นคงจะลืม เรื่องที่ควร
จะลืมก็กลับไม่ลืม เรื่องคนนั้นมาว่าไว้ คนนั้นทำ
ไม่ดีกับเรา จำไม่ลืม บังคับไม่ได้ ฉะนั้น สัญญา
ก็ไม่เที่ยง สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นสุขหรือเป็นทุกข์
เป็นทุกข์พระพุทธเจ้าข้า สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้น

เป็นทุกข์มีความแปรผันเป็นธรรมดा ควรหรือที่จะยึดถือว่า นั่นเป็นของเรา เราเป็นนั่น เป็นตัวตนของเรา ไม่ควรยึดถือพระพุทธเจ้าข้า แล้วพระพุทธเจ้าก็สามารถต่อไป สังขารเที่ยงหรือไม่เที่ยง สังขารก็คือสิ่งที่ปูรุ่งแต่งจิตใจ วิตก วิจาร วิจัย สงสัย พอใจไม่พอใจ ความรัก ความซัง ความห่วง ความหวง ความวิตกกังวล ปูรุ่งให้กลัวบ้าง ปูรุ่งให้หวง ให้ห่วง นั่นเป็นสังขาร ปูรุ่งแล้วก็ทุกข์ทุกข์ใจ ให้กำหนดครับ ก็จะเห็นว่า มันไม่เที่ยง

สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั่นเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ เป็นทุกข์พระเจ้าข้า สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั่นเป็นทุกข์ มีความแปรผันเป็นธรรมดा ควรหรือจะยึดถือว่า นั่นเป็นของเรา นั่นคือตัวเรา นั่นคือตัวตนของเรา ข้อนี้ไม่ควรเลยพระพุทธเจ้าข้า พระพุทธเจ้าก็

ตรัสถาม วิญญาณเที่ยงหรือไม่เที่ยง ไม่เที่ยงพระเจ้าข้า การเห็นเที่ยงไหม ได้ยิน รู้ก็ลืม รู้ส รู้สัมผัส คิดนึก รู้เรื่อง รู้ร้าว เที่ยงไหม แบบไป แบบมา จิตหรือ วิญญาณ เห็นก็ไม่เที่ยง ได้ยินก็ไม่เที่ยง สิ่งใด ไม่เที่ยง สิ่งนั่นเป็นสุขหรือเป็นทุกข์ ตั้งอยู่ได้ไหม ต้องเกิด แล้วต้องดับ มันตั้งอยู่ไม่ได้ เป็นทุกข์พระพุทธเจ้าข้า สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั่นเป็นทุกข์ มีความแปรผันเป็นธรรมดा ควรหรือที่เรอจะยึดถือ ว่า นั่นเป็นของเรา นั่นคือตัวเรา นั่นคือตัวตนของเรา ข้อนี้ไม่ควรเลยพระเจ้าข้า

ก็ได้เห็นว่า สอนอยู่ในเรื่องในตัวเอง ศึกษา พิจารณาอยู่ในกาย อยู่ในใจ ที่มันมีเป็นรูป เป็นเวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ให้เห็นตามความ เป็นจริงว่า มันไม่เที่ยง มันเป็นทุกข์ มันเป็นอนัตตา



ถ้าเข้าไปรู้เห็นได้ ก็เป็นปัญญา ที่เรียกว่ารู้ความจริง ว่าวิปัสสนา รู้แจ้ง ไม่ใช่รู้คิด ไม่ใช่คิดนึกอย่างที่เราฟังเราราจจะคิดตามได้ว่า ไม่เที่ยง แต่เห็นแจ่มแจ้งใหม่ จิตเข้าไปสัมผัส เห็นมันเปลี่ยนแปลงจริงๆ มันตั้งอยู่ไม่ได้จริงๆ จึงจะเป็นวิปัสสนา ไม่ใช่ความคิดนึกเอา ฉะนั้น การจะเห็นแจ่มแจ้ง ก็ต้องกำหนดครู ต้องมีการระลึกรู้ให้มั่นคงต่อรูป ที่กำลังปรากฏ เวทนาก็ต้องกำหนดครู ต้องมีการระลึกรู้ให้มั่นคงต่อรูป ที่กำลังปรากฏ สัญญา สัขาร วิญญาณ ที่กำลังปรากฏ บ่อยๆ เนื่องๆ จึงจะทำให้เห็นแจ้ง ความจริงของเข้า ว่าเปลี่ยนแปลงจริง เข้าตั้งอยู่ไม่ได้จริง บังคับไม่ได้ ไม่ใช่ตัวตนจริง ก็จะเกิดการถ่ายถอนความยึดถือยึดมั่น

พระพุทธเจ้าก็ได้ตรัสกับพระวักกลิว่า อริยสากผู้ได้สดับ เมื่อพิจารณาเห็นอยู่อย่างนี้ เห็น

อะไร เห็นรูปไม่เที่ยง เป็นทุกข์ ไม่ใช่ตัวตน เห็น
เวหนา สัญญา สังขาร วิญญาณ ไม่เที่ยง เป็นทุกข์
ไม่ใช่ตัวตน ว่าพิจารณาเห็นอยู่อย่างนี้ ก็จะเกิด
ความเบื่อหน่าย แม้ในรูป เบื่อหน่ายเวหนา
เบื่อหน่ายสัญญา สังขาร วิญญาณ เมื่อเบื่อหน่าย
จิตก็จะคลายกำหนด เมื่อคลายกำหนดจิตก็หลุด
พ้น หมายถึง หลุดพ้นจากอาสวากิเลส เมื่อหลุดพ้น
ก็มีญาณหงี่รู้เองว่าหลุดพ้น ชาติสิ้นแล้ว พระมหา-
จารย์อยู่จบแล้ว กิจที่ควรทำได้ทำจบแล้ว กิจอื่น
เพื่อความเป็นอย่างนี้ไม่มีอีกแล้ว

พระพุทธเจ้าแสดงธรรมให้พระวักกลิฟัง
แล้วพระองค์ก็เสด็จถูกจากอาสนะ เสด็จไปที่วูเขาก
คิชนกูฎารตริผ่านไป คืนนั้น ราตรีนั้น เทวดา๒ องค์ เข้าไปเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าถึงที่อยู่

ยังขาดิษณูกูฎให้สว่างไสว เทวดามีวรรณะดงาม
เปล่งรัศมีได้สว่าง แล้วก็ได้ถวายอภิวัතพระผู้มี
พระภาคเจ้า ยืน ณ ที่สมควรข้างหนึ่ง กราบทูล
พระผู้มีพระภาคเจ้า องค์หนึ่งกราบทูลว่า พระ
วักกลิหลุดพ้น อีกองค์หนึ่งกราบทูลว่าพระวักกลิ
จะหลุดพ้นแล้ว หลุดพันดีแล้ว จะหลุดพ้นเป็นแน่
กราบทูลดังนี้แล้วก็อันตรธานหายตัวไป รุ่งสว่าง
พระพุทธเจ้าก็เรียกพระภิกษุสงฆ์มา เรอจงไป
บอกพระวักกลิ ว่าพระพุทธเจ้าได้ตรัสรู้ อย่างนี้ๆ
ว่ามีเทวดามานาบอก มากราบทูลพระพุทธเจ้า

พระพุทธเจ้าก็ได้ตรัสรู้ไปอีกว่า เรอจะไป
บอกพระวักกลิว่า การตายอันไม่ต่ำธรรมจักมี
แก่เรอ การทำกาลของเรอ จะไม่เลวธรรม ภิกษุ
เหล่านั้นก็เดินทางไปที่พระวักกลินอนป่วยอยู่

ภิกขุทั้งหลายก็เดินทางมาที่พระวักกลินอน
อาพาธอยู่ เล่าว่า พระผู้มีพระภาคให้นำคำตรัส
ของพระองค์มาบอกรหาน พระวักกลิก็บอกว่า
ถ้าเข่นนั้นท่านทั้งหลาย ผู้มีอายุทั้งหลาย โปรดช่วย
พยุงผลลงจากเตียง คนอย่างผม จะมาสำคัญตน
ฟังคำสอนของพระพุทธเจ้าอยู่บันเตียงได้อย่างไร
ด้วยความการพ彷徨พุทธเจ้ามาก ป่วยขนาดนั้น
ก็จะขอลงไปนั่งข้างล่าง ภิกขุทั้งหลายก็ช่วยพยุง
พระวักกลิลงไปนั่งกับพื้น พังธรรมคำสอนที่พระ
ภิกขุเหล่านั้น นำคำรับพระพุทธเจ้ามาว่าพระผู้มี
พระภาคเจ้าตรัสเล่าว่า เมื่อคืนนี้ เทวดา ๒ องค์
มีวรรณะลงดามยิ่งนัก ยังแสงสว่างเกิดขึ้นที่
ภูเขาคิชฌกูฏ เข้าไปเฝ้าพระพุทธเจ้า กราบทูล
พระพุทธองค์ องค์ที่ ๑ กราบทูลว่า พระวักกลิ
คิดจะหลุดพ้น อีกองค์หนึ่งกราบทูลว่า พระวักกลิ
หลุดพ้นดีแล้ว จะหลุดพ้นเป็นแน่ พระศรัสดา

ก็ได้ตรัสให้มากกว่า พระวักกลิ เรืออย่างลัวเลย
พระวักกลิ เเรืออย่างลัวเลย ความตายอันไม่
ต่ำธรรมจะมีแก่เรือ การทำกาละ คือความตาย
ของเรอจะไม่เลวธรรม

เมื่อพระที่นำข้าวมาบอกรกับไปแล้ว พระ
วักกลิก็บอกกับพระอุปัญญาว่า ท่านทั้งหลาย
ช่วยพยุงผลขึ้นไปบนที่นอนบันเตียง แล้วช่วย
หามเตียงไปที่วิหารกาฬสิลา ข้างภูเขาอิสกิลิ คน
อย่างผมจะมารณภาพในละแวกบ้านนี้ได้อย่างไร
ผมจะไปตายที่ภูเขา ไม่ตายในละแวกบ้าน คือ
ท่านก็เป็นคนถ่อมตน ไม่อยากให้มาลำบากใน
บ้านเขา นอนพักอยู่บ้านซ่างหม้อ พระอุปัญญา
ทั้งหลายก็ช่วยกันหามเตียงไปที่วิหารกาฬสิลา
ข้างภูเขาอิสกิลิ ก็ปรากฏว่าพระวักกลิก็ได้นอก

พระอุปัญญากว่า ท่านผู้มีอายุ ท่านไปฝ่าพระสัมมา-
สัมพุทธเจ้า ว่าพระวักกลิฝากถาวรของวิชาทแทบท
ยุคubaทพระผู้มีพระภาคเจ้าด้วยศียรเกล้า แล้ว
ให้กราบทูลว่า ความสงสัย ความเคลื่อบแคลง
สงสัยในรูปว่าไม่เที่ยนนั้น ไม่สงสัย ว่าสิ่งใดไม่เที่ยง
สิ่งนั้นเป็นทุกข์ หมวดความสงสัย รูปที่ว่าไม่เที่ยง
เป็นทุกข์ ไม่มีความพอใจ ไม่ได้ยินดี ไม่มีความ
กำหนด ไม่มีความรักใครในสิ่งเหล่านั้น ให้ไป
กราบทูลพระพุทธเจ้าว่า ตัวท่านเองหมวดความ
สงสัยในเรื่องรูปไม่เที่ยง เวทนา สัญญา สังขาร
วิญญาณ ที่ว่าไม่เที่ยง สิ่งใดไม่เที่ยงสิ่งนั้นเป็นทุกข์
ไม่สงสัย แล้วก็ไม่ได้มีความพอใจ ไม่มีความ
กำหนด ไม่มีความรักใคร ในรูป เวทนา สัญญา
สังขาร วิญญาณ

ภิกษุอุปัญญาเหล่านั้นก็รับคำ เดินทางไปฝ่า
พระพุทธเจ้า พอพระภิกษุเหล่านั้นไป ท่านก็ເອາ
ศาสตรมา ปรากฏว่าพระภิกษุเหล่านั้นไปกราบทูล
พระพุทธเจ้า พระองค์ก็เสด็จมาที่กาฬสินธุ์
ข้างภูเขาอสีกิลิ ก็ปรากฏว่า พระวักกลิคือพับ
แล้วมรณภาพ

ขณะนั้นมีกลุ่มหมอกควัน กลุ่มควัน กลุ่ม
หมอก ลอยไป ทางทิศตะวันออก ลอยไปทาง
ทิศตะวันตก ทิศเหนือ ทิศใต้ ทิศเฉียง ทิศ
เบื้องล่าง ทิศเบื้องบน พระพุทธเจ้าก็ทรงตรัสว่า
ภิกษุทั้งหลาย เเรอเห็นกลุ่มหมอกควัน กลุ่มควัน
กลุ่มหมอก ที่ลอยพุ่งไปทางทิศตะวันออก ตะวัน-
ตก ทางเหนือ ทางใต้ ทิศเฉียง ทิศเบื้องล่าง
ทิศเบื้องบนนั้นหรือไม่ เห็นพระพุทธเจ้าข้า

พระพุทธเจ้าตรัสว่า นั้นคือการกำลังตามหา
วิญญาณวักกลิกุลบุตรว่าวิญญาณวักกลิกุลบุตร
สถิตอยู่ที่ไหน หากไม่เจอพระพุทธเจ้าตรัสว่า บัดนี้
วักกลิกุลบุตร ไม่มีวิญญาณสถิตแล้ว ปรินิพพาน
แล้ว นั้นก็คือได้ทำที่สุดแห่งทุกข์ สิ้นอาสวกิเลส

ก็จะเห็นว่า จากการพิจารณาเรื่องขันธ์ ๕
ดูรูป ดูนาม ดูรูป เวทนา สัญญา สังขาร
วิญญาณ จะเห็นความเป็นจริงว่า มันไม่เที่ยง
สิ่งใดไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ หมายถึงทนอยู่
ต้องอยู่ในสภาพนั้นๆ ไม่ได้ ต้องเกิด ต้องดับ สิ่งใด
ไม่เที่ยง สิ่งนั้นเป็นทุกข์ มีความแปรผันเป็นธรรมชาติ
ควรหรือจะยึดถือ ว่านั่นเป็นของเรานั่นคือตัวเรา
นั้นคือตัวตนของเรา และเมื่อปัญญารู้เห็นอย่างนี้
ก็จะละความรู้สึกยึดถือเป็นตัวตน รู้เป็นก็สักแต่ว่า

รูป เวทนา ก็สักแต่เวทนา จะปวด จะเจ็บ จะสุข
จะทุกข์ มันก็เป็นเพียงเวทนา ไม่ใช่ตัวตน ไม่ใช่
ตัวเราของเรา ความจำได้หมายรู้ ก็สักแต่ว่าเป็น
สัญญา สิ่งที่ปรุงแต่งในจิตใจก็เป็นเพียงสังขาร
ก็เป็นนามธรรม เป็นธรรมชาติ วิญญาณก็เป็น
สักแต่ว่าวิญญาณ มีความเปลี่ยนแปลง มีความ
เกิดดับ

ฉะนั้นเวลาที่จิตเข้าไปนี่ ว่า จึงต้องให้
ระลึกมาที่จิต เพื่อจะได้เห็นจิตว่ามันก็เกิดดับ
รู้จิตที่เป็นธาตุรู้ เมื่อจิตมารู้จิตบ่อยๆ เนื่องๆ
ก็มีโอกาสเห็นว่ามันเกิดดับ มันไม่เที่ยง รู้แล้ว
ก็หายไป รู้แล้วก็หายไป แต่มันถ่มาก ทำให้รู้สึก
เป็นของเที่ยง แต่พอใส่ใจเข้าไปดูจริงๆ มัน
เปลี่ยนแปลง รู้แล้วหมดไปๆ รู้แล้วหายไปๆ อย่างนี้

ตั้งอยู่ได้ใหม่ จะเอาเป็นตัวเรา คงทนได้ยังไง ก็จะลงความรู้สึกยึดถือว่าเป็นตัวตน ที่รู้อยู่นี่ อุปทานมันค่อยจะมายืดเป็นตัวเรา เรากำหนดดูเรา ถ้า เอาจิตไปอยู่กับความว่าง ก็เป็นแค่ความสงบนิ่ง ว่าง อยู่กับแสงสว่าง อยู่กับนิมิต มีความสุข ความสงบ แต่ไม่เห็นอนิจจัง ทุกขั้ง อนัตตา ความว่างเปล่าเหล่านั้น มันไม่ได้เป็นของจริง มันไม่ได้เป็นสังขาร ไม่มีการเกิดดับแสงสว่างที่เห็นหรือนิมิตต่างๆ มันก็ไม่ใช่ของจริงไม่มีการเกิดดับ มันก็ไม่แสดงอนิจจัง ทุกขั้ง อนัตตา

ฉะนั้น การจะเข้าถึง การละกิเลส มันต้อง มีปัญญาฐานะเห็นความจริง ปัญญาที่ต้องอาศัยที่ต้อง เจริญสติ ระลึกรู้อยู่เนื่องๆ ให้ดูรูป ดูนาม ขั้นธ ๕ สำหรับการเจริญวิปัสสนา แต่ถ้าจะทำแค่นี้สงบ

เป็นสมณะ มันก็เพ่งสมนติได้ เพ่งดวงนิมิต เพ่งแสงสว่าง เพ่งความว่าง ให้จิตใจมันอยู่กับอารมณ์นั้น เรียกว่าสมณะ สงบ มีความสุจริง แต่เมื่อมันตัดกิเลสไม่ได้

เรามาใช้ชีวิต เจออารมณ์ รูป รส กลิ่น เสียง มันก็กรอ ขัดเคืองใจ วุ่นวายใจ เมื่อันน้ำที่เรา เอาแคร่เม้นตักตะกอนนี้ ระหว่างที่มันตักตะกอนนั้น น้ำข้างบนก็ใส แต่พอขยายมันก็ขุ่นอีก จิตเรานิ่งๆ มีสามาธิ มันก็ใส สงบ แต่พอไปเจออารมณ์กระทบ ขึ้นมา ก็ขุ่นอีก กระเพื่อม ถ้าน้ำนั้น รามีการกลั่นกรอง ผ่านการเครื่องกรองจนหมดจด กรองเอา สิ่งปฏิกูลออกไป น้ำนั้นใสบริสุทธิ์ เขย่าย่างไก่ไม่ขุ่น เมื่อันจิตของพระอรหันต์ กระทบยังไงใครด่ายังไง ใครทำร้าย ก็ไม่ขุ่น ทุกชีวิตก็ต้องเดินไป



รายการสื่อธรรมะทางอินเตอร์เน็ต
วัดมหาเยงค์

สูญแนวทางของความบริสุทธิ์ หลุดพ้นจึงจะดับทุกข์ให้ตนเองได้ ไม่เช่นนั้นก็จะต้องเวียนว่ายตายเกิด แก่ เจ็บ ตาย เสวยวิบากกรรมอยู่อย่างนี้

วันนี้ก็ใช่เวลาพอกสมควร และเป็นกำลังใจท่านทั้งหลาย ได้มีความพากเพียร ในโอกาสที่เราได้พบพระพุทธศาสนา ได้มีศรัทธา ได้มีโอกาสปฏิบัติอย่างนี้ มีความพากเพียรสั่งสมไปให้มาก จะทำให้เราได้เข้าใกล้ความจริงเข้าไป รู้เห็นความจริง เพื่อจะชำระกิเลสในจิตใจของเรา ให้ลดน้อยถอยลงไปตามลำดับนั้น ก็ขออนุโมทนาสาคร



สัญลักษณ์	ชื่อในการค้นหา
	https://watmahaeyong.or.th/
	@mahaeyong
	วัดมหาเยงค์ Official Channel
	วัดมหาเยงค์ สารธรรม
	วัดมหาเยงค์ รัมโนวาท
	watmahaeyong.official
	@Watmahaeyong
	วัดมหาเยงค์
	วัดมหาเยงค์
	วัดมหาเยงค์

